PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Z EDUKACJI ZDROWOTNEJ

I. Postanowieniaogólne

1. Przedmiotowy System Oceniania z edukacji zdrowotnej został opracowany w oparciu o:
    - obowiązująceprzepisyprawaoświatowego,
    - podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły ponadpodstawowej,
    - program nauczaniaedukacjizdrowotnej,
    - plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi z edukacji zdrowotnej,
    - statut szkoły i wewnątrzszkolne zasady oceniania.

II. Cele oceniania z edukacji zdrowotnej

Ocenianie ma nacelu:

1. rozpoznawanie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie edukacji zdrowotnej;
2. monitorowaniepostępówucznia;
3. określanie stopnia opanowania wymagań edukacyjnych wynikających z planu wynikowego;
4. rozwijanie umiejętności praktycznego wykorzystywania wiedzy dotyczącej zdrowia;
5. kształtowanie umiejętności analizowania i oceniania informacji dotyczących zdrowia;
6. rozwijanie odpowiedzialności za własne zdrowie, zdrowie innych osób i środowisko;
7. kształtowanie umiejętności podejmowania świadomych decyzji prozdrowotnych;
8. rozwijanie umiejętności współpracy, komunikacji i podejmowania działań na rzecz społeczności;
9. rozwijanie krytycznego myślenia oraz umiejętności odróżniania informacji wiarygodnych od dezinformacji;
10. motywowanie ucznia do systematycznej pracy i aktywnego udziału w zajęciach.

III. Zasady oceniania

1. Ocenianie odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.
2. Ocenianiepowinnobyć:

- systematyczne,
- jawne,
- obiektywne,
- sprawiedliwe,
- oparte na wcześniej określonych wymaganiach,
- dostosowane do możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.

3. Uczeń jest oceniany przede wszystkim za:
    - poziom opanowania wiadomości i umiejętności,
    - umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce,
    - analizowanieproblemówzdrowotnych,
    - formułowanie wniosków i argumentów,
    - rozwiązywanie problemów,
    - wykonywanie zadań praktycznych,
    - pracę projektową,
    - aktywność podczas zajęć,
    - współpracę w grupie,
    - przygotowanie i prezentowanie własnych opracowań.
4. Ocenie podlega **wiedza, umiejętności i aktywność edukacyjna ucznia**, a nie jego indywidualne cechy czy sytuacja zdrowotna.
5. Nauczyciel uwzględnia zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz indywidualne potrzeby edukacyjne ucznia.

IV. Obszary podlegające ocenianiu

Ocenianiu podlegają w szczególności następujące obszary:

1. Wiedza i rozumienie zagadnień zdrowotnych

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia i zagadnienia związane ze zdrowiem;
- rozumie zależności pomiędzy stylem życia a zdrowiem;
- znazasadyprofilaktyki;
- zna zasady zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej;
- rozumie znaczenie zdrowia psychicznego, społecznego i środowiskowego.

2. Umiejętności praktyczne

Uczeń potrafi m.in.:

- zaplanowaćdziałaniaprozdrowotne;
- wykonać prawidłowy pomiar ciśnienia tętniczego;
- obliczyć BMI i interpretować wynik w oparciu o podane kryteria;

- analizowaćetykietyproduktówspożywczych;
- zaplanować zdrowy jadłospis lub zakupy;
- zaplanowaćaktywnośćfizyczną;
- rozpoznawać sytuacje zagrażające zdrowiu;
- wskazywać sposoby zapobiegania chorobom i urazom.

3. Analiza i krytyczne myślenie

Uczeń:

- analizujeinformacjedotyczącezdrowia;
- ocenia wiarygodność źródeł;
- rozpoznaje manipulację i dezinformację;
- interpretuje dane, wykresy i informacje statystyczne;
- porównuje różne rozwiązania i modele zachowań;
- formułujewnioski.

4. Komunikacja i argumentowanie

Uczeń:

- wyraża własne zdanie;
- uzasadnia swoje stanowisko;
- prowadzi dyskusję z poszanowaniem innych osób;
- stosuje zasady komunikacji opartej na szacunku i empatii;
- prezentujewynikiwłasnejpracy.

5. Praca zespołowa

Ocenie może podlegać:

- aktywne uczestnictwo w pracy grupy,
- współpraca,
- odpowiedzialność za powierzone zadanie,
- komunikacja,
- dzielenie się zadaniami,
- przestrzeganie zasad wzajemnego szacunku.

6. Projekty i działania prozdrowotne

Uczeń może być oceniany za:

- przygotowanieprojektu,
- kampanii edukacyjnej,
- prezentacji,
- plakatu,

- gazetki,
- materiału informacyjnego,
- inicjatywy prozdrowotnej,
- działania na rzecz społeczności szkolnej lub lokalnej.

V. Formy sprawdzania osiągnięć uczniów

W edukacji zdrowotnej stosuje się różnorodne formy sprawdzania osiągnięć, dostosowane do specyfiki przedmiotu.

Formypisemne:

- kartkówki,
- krótkie sprawdziany,
- testy,
- karty pracy,
- analiza tekstu źródłowego,
- analiza danych, wykresów i tabel.

Formy ustne:

- odpowiedzi ustne,
- dyskusje,
- debaty,
- wypowiedzi argumentacyjne,
- prezentacje.

Formy praktyczne:

- wykonywanie pomiarów,
- analiza etykiet produktów,
- planowanie jadłospisu,
- planowanie aktywności fizycznej,
- analiza sytuacji problemowych,
- wykonywanie zadań związanych z profilaktyką zdrowotną.

Formyprojektowe:

- projekty indywidualne,
- projekty grupowe,
- kampanie edukacyjne,
- prezentacje multimedialne,
- plakaty i infografiki,
- gazetki tematyczne,

- działania prozdrowotne.

Aktywność:

- aktywny udział w lekcji,
- udział w dyskusjach,
- wykonywanie zadań,
- zgłaszanie propozycji rozwiązań,
- zaangażowanie w inicjatywy prozdrowotne.

VI. Kryteria oceniania

Oceny ustala się zgodnie ze skalą:

celujący – 6
bardzo dobry – 5
dobry – 4
dostateczny – 3
dopuszczający – 2
niedostateczny – 1

Ocenacelująca – 6

Uczeń:

- w pełni opanował wymagania edukacyjne określone dla oceny bardzo dobrej i celującej;
- samodzielnie analizuje złożone problemy dotyczące zdrowia;
- potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach;
- formułuje własne, logiczne i poparte argumentami wnioski;
- samodzielnie wyszukuje, selekcjonuje i weryfikuje informacje;
- korzysta z wiarygodnych i rzetelnych źródeł;
- potrafi krytycznie oceniać informacje dotyczące zdrowia;
- wykazuje inicjatywę w działaniach prozdrowotnych;
- przygotowuje wartościowe projekty, prezentacje lub kampanie edukacyjne;
- potrafi zaproponować autorskie rozwiązania problemów zdrowotnych;
- aktywnie angażuje się w działania na rzecz społeczności szkolnej lub lokalnej.

Ocenabardzo dobra – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych;
- samodzielnie analizuje zagadnienia związane ze zdrowiem;

- potrafi wyjaśniać zależności pomiędzy różnymi czynnikami wpływającymi na zdrowie;
- prawidłowo interpretuje informacje, dane i wyniki;
- potrafiargumentowaćswojestanowisko;
- samodzielnie rozwiązuje problemy;
- potrafi zastosować wiedzę w praktyce;
- aktywnieuczestniczy w zajęciach;
- prawidłowo współpracuje z innymi;
- wykonuje powierzone zadania dokładnie i terminowo.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach;
- rozumie podstawowe zależności dotyczące zdrowia;
- potrafi analizować typowe sytuacje problemowe;
- poprawnie stosuje wiedzę w praktyce;
- potrafi wskazać sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowotnym;
- samodzielniewykonujewiększośćzadań;
- potrafi uzasadnić swoje stanowisko;
- współpracuje z grupą;
- jest aktywny podczas zajęć.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- zna podstawowe pojęcia związane z edukacją zdrowotną;
- potrafi wskazać podstawowe zachowania prozdrowotne;
- rozwiązujeprostezadania;
- z pomocą nauczyciela analizuje sytuacje problemowe;
- potrafi podać podstawowe przykłady działań profilaktycznych;
- wykonujeprostezadaniapraktyczne;
- podejmuje próby samodzielnej pracy.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia;
- rozpoznaje podstawowe pojęcia i zagadnienia;
- potrafi podać proste przykłady zachowań prozdrowotnych;
- wykonuje najprostsze zadania przy pomocy nauczyciela;

- rozpoznaje podstawowe zagrożenia dla zdrowia;
- podejmuje próby uczestniczenia w zajęciach;
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykorzystać podstawową wiedzę w praktyce.

Ocenaniedostateczna – 1

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia;
- nie rozpoznaje podstawowych pojęć związanych z edukacją zdrowotną;
- nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;
- nie podejmuje prób uzupełnienia podstawowych braków;
- nie wykazuje minimalnego zaangażowania w proces zdobywania wiedzy i umiejętności.

VII. Szczegółowe kryteria oceniania

Przy ustalaniu ocen nauczyciel uwzględnia wymagania edukacyjne określone w planie wynikowym.

I. Wartości i postawy

Ocenie podlega m.in.:

- rozumieniepojęciagodnościczłowieka;
- rozpoznawanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;
- stosowanie zasad szacunku i empatii;
- rozumienieznaczeniapostawprospołecznych;
- znajomość znaczenia altruizmu, transplantologii i krwiodawstwa;
- znajomość idei i form wolontariatu;
- umiejętność argumentowania i podejmowania działań na rzecz innych.

Na wyższe oceny uczeń powinien wykazywać coraz większą samodzielność w analizowaniu problemów społecznych i zdrowotnych oraz proponowaniu własnych rozwiązań.

II. Zdrowie fizyczne

Ocenie podlega m.in.:

- znajomość zasad zdrowego stylu życia;
- rozumienie wpływu stylu życia na zdrowie;
- znajomośćzasadprofilaktyki;
- umiejętność interpretowania BMI i obwodu talii;
- znajomość zasad profilaktyki chorób kardiologicznych i onkologicznych;

- prawidłowewykonywaniepomiaruciśnienia;
- znajomość zasad samobadania i diagnostyki;
- rozumienieznaczeniatransplantologii;
- znajomość zasad profilaktyki chorób zakaźnych;
- rozumienieznaczeniaopiekipaliatywnej.

III. Aktywność fizyczna

Ocenie podlega:

- znajomość znaczenia aktywności fizycznej;
- umiejętność doboru aktywności do wieku i potrzeb;
- rozumienie zagrożeń wynikających z sedentaryzmu;
- znajomość zasad bezpiecznego uprawiania sportu;
- umiejętnośćplanowaniabezpiecznejaktywności;
- znajomość wpływu aktywności na zdrowie psychiczne i społeczne;
- umiejętnośćplanowaniaaktywnościturystycznej.

IV. Odżywianie

Ocenie podlega:

- znajomość zasad zdrowego i zrównoważonego żywienia;
- znajomośćpodstawowychskładnikówodżywczych;
- umiejętność planowania posiłków;
- analiza etykiet produktów;
- rozumienie wpływu reklam i trendów żywieniowych na wybory konsumenckie;
- umiejętność krytycznej oceny informacji dotyczących żywienia;
- rozumienie związku pomiędzy żywieniem, zdrowiem i środowiskiem.

V. Zdrowie środowiskowe

Ocenie podlega:

- znajomość zależności pomiędzy środowiskiem a zdrowiem;
- rozumienie wpływu zanieczyszczeń na organizm człowieka;
- znajomość skutków zmian klimatu dla zdrowia;
- umiejętnośćrozpoznawaniadezinformacji;
- umiejętność weryfikowania informacji;
- znajomość działań służących ochronie zdrowia środowiskowego;
- podejmowanie działań proekologicznych i prozdrowotnych.

VIII. Ocenianie aktywności ucznia

1. Aktywność ucznia może być oceniana w formie oceny:

2. Na aktywność składają się m.in.:
    - udział w dyskusjach;
    - zadawanie pytań;
    - formułowanie własnych wniosków;
    - aktywny udział w pracy grupowej;
    - wykonywaniezadańpraktycznych;
    - przygotowanie dodatkowych materiałów;
    - udział w działaniach prozdrowotnych.

IX. Ocenianie pracy na lekcji

1. Uczeń powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach i wykonywać przydzielone zadania.
2. W przypadku zadań praktycznych szczególne znaczenie ma:
    - poprawnośćwykonania;
    - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
    - umiejętność zastosowania wiedzy;
    - samodzielność;
    - umiejętność wyciągania wniosków.
3. Nauczyciel może stosować ocenę kształtującą, w tym:
    - informacjęzwrotną,
    - wskazanie mocnych stron pracy,
    - wskazanie elementów wymagających poprawy,
    - wskazówki dotyczące dalszej pracy.

X. Zasady oceniania prac pisemnych

W przypadku prac pisemnych stosuje się następujące ogólne kryteria:

celujący – 100%
bardzo dobry – 90–99%
dobry – 80–89%
dostateczny – 70–79%
dopuszczający – 50–69%
niedostateczny – 0–49%

1. Każda praca klasowa jest oceniana w ciągu 2 tygodni.
2. Zadania z prac pisemnych są omawiane na lekcji.
3. Uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu do prac na terenie IV LO w Radomiu które są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego.
4. Uczeń nieobecny na pracy klasowej zobowiązany jest ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

5. Przy poprawianiu prac pisemnych i pisaniu ich w drugim terminie kryteria oceniania nie zmieniają się.
6. Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie i daje do wglądu.

XI. Warunki i procedura uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

1. Uczeń uzyskuje ocenę wyższą niż przewidywana na zasadach i w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu.
2. Test sprawdzający odbywa się najpóźniej w dniu poprzedzającym radę klasyfikacyjną w formie pisemnej. Przeprowadzany jest przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, z których uczeń pisze test sprawdzający. Praca podlega ocenie przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, z których uczeń pisze test sprawdzający oraz drugiego nauczyciela tego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych.
3. Zadania na test sprawdzający układa nauczyciel danego przedmiotu w konsultacji z innymi nauczycielami tego samego przedmiotu lub pokrewnych.
4. Stopień trudności testu sprawdzającego powinien odpowiadać kryteriom oceny, o którą ubiega się uczeń.
5. Ocena ustalona w wyniku testu sprawdzającego nie może być niższa od wcześniej przewidywanej przez nauczyciela i może być od niej wyższa o jeden stopień.

XII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

1. Wymagania edukacyjne są dostosowywane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia zgodnie z posiadaną przez szkołę dokumentacją.

2. Dostosowanie może obejmować w szczególności:

    - wydłużenieczasupracy;
    - zmianę formy sprawdzania wiedzy;
    - dzielenie większego zadania na mniejsze etapy;
    - ograniczenie liczby zadań przy zachowaniu kluczowych wymagań;
    - dodatkowewyjaśnienianauczyciela;
    - możliwość korzystania z określonych pomocy dydaktycznych;
    - dostosowaniesposobuprezentacjimateriału;
    - uwzględnienie trudności w zakresie komunikacji, koncentracji lub funkcjonowania społecznego.
3. Dostosowanie wymagań nie oznacza obniżenia celów kształcenia, lecz umożliwia uczniowi wykazanie się rzeczywiście posiadanymi wiadomościami i umiejętnościami.

XIII. Zasady informowania ucznia i rodziców/opiekunów

1. Uczeń jest informowany o wymaganiach edukacyjnych oraz kryteriach oceniania na początku roku szkolnego.
2. Uczeń ma prawoznać:
    - wymagania na poszczególne oceny,
    - kryteria oceniania prac,
    - uzasadnienieotrzymanejoceny.
3. Rodzic na bieżąco może poznać oceny w dzienniku elektronicznym.
4. Wychowawca informuje o osiągnięciach w nauce podczas zebrań z rodzicami.
5. W razie potrzeby – indywidualne konsultacje lub rozmowy z rodzicami, podczas których nauczyciel:
    a) przekazuje rodzicom informację o postępach ucznia w nauce,
    b) udostępnia do wglądu prace ucznia,
    c) dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia, przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.

XIV. Szczególne zasady oceniania w edukacji zdrowotnej

1. Edukacja zdrowotna jest przedmiotem, którego celem jest nie tylko zdobywanie wiedzy, ale również rozwijanie umiejętności praktycznych i kompetencji potrzebnych do podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących zdrowia.
2. Ocenianie powinno w szczególności wspierać:
    - samodzielnośćucznia;
    - odpowiedzialność;
    - krytyczne myślenie;
    - umiejętność współpracy;
    - podejmowanie działań prozdrowotnych;
    - umiejętność korzystania z wiarygodnych źródeł;
    - stosowanie wiedzy w codziennym życiu.
3. W przypadku tematów dotyczących zdrowia psychicznego, seksualnego, chorób, uzależnień, masy ciała, sytuacji rodzinnej lub innych kwestii osobistych nauczyciel zachowuje szczególną wrażliwość i dba o bezpieczeństwo oraz dobro ucznia.

XV. Ustalanie oceny śródrocznej i rocznej

1. Ocena śródroczna i roczna nie jest wyłącznie średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
2. Nauczyciel może wystawić ocenę klasyfikacyjną śródroczną/roczną, jeżeli uczeń posiada co najmniej dwie oceny.

3. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę:
    - stopieńopanowaniawymagańedukacyjnych;
    - postępy ucznia;
    - systematyczność pracy;
    - umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce;
    - wyniki prac pisemnych i praktycznych;
    - realizacjęprojektów;
    - aktywność;
    - umiejętność współpracy;
    - samodzielność;
    - zaangażowanie w działaniaedukacyjne.
4. Uczeń może być niesklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.
5. Ocena końcowa powinna odzwierciedlać rzeczywisty poziom osiągnięć ucznia w odniesieniu do wymagań edukacyjnych określonych w planie wynikowym.

XVI. Sposoby dokumentowania i analizowania osiągnięć ucznia.

1. Osiągnięcia edukacyjne ucznia są dokumentowane przede wszystkim poprzez oceny odnotowywane w dzienniku lekcyjnym.
2. Prace klasowe oraz inne pisemne formy sprawdzania wiedzy nauczyciel przechowuje przez okres jednego roku szkolnego.
3. Nauczyciel dokonuje analizy postępów i osiągnięć uczniów w szczególności podczas wystawiania ocen śródrocznych i rocznych. Analiza ta ma na celu określenie dalszych kierunków pracy, dostosowanie procesu nauczania do potrzeb ucznia oraz motywowanie go do systematycznego rozwijania wiedzy i umiejętności.

XVII. Inne postanowienia.

1. Uczeń jest zobowiązany do aktywnego uczestniczenia w zajęciach.
2. Uczeń powinien być przygotowany do odpowiedzi ustnej lub kartkówki obejmującej materiał z trzech ostatnich jednostek tematycznych.
3. Uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia w ciągu semestru nieprzygotowania do zajęć bez konieczności podawania przyczyny. Prawo to nie obejmuje zapowiedzianych prac pisemnych. Nieprzygotowanie należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Za nieprzygotowanie uznaje się w szczególności brak zeszytu, niewykonaną pracę domową, brak gotowości do odpowiedzi.

4. Niewykorzystane w danym semestrze prawo do zgłoszenia nieprzygotowania nie podlega przeniesieniu na kolejny semestr.
5. W przypadku nieobecności na zajęciach uczeń jest zobowiązany do samodzielnego uzupełnienia omówionych treści, wiadomości i umiejętności oraz zaległości wynikających z jego nieobecności.
6. Uczeń, który podczas pracy pisemnej korzysta z niedozwolonych materiałów, urządzeń lub innych źródeł informacji, jest zobowiązany do ponownego napisania tej pracy w terminie ustalonym przez nauczyciela.
7. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę możliwości i indywidualne predyspozycje ucznia, jego wkład pracy, systematyczność oraz stopień zaangażowania w proces zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności.

XVIII. Postanowienia końcowe

1. Przedmiotowy System Oceniania stanowi integralną część dokumentacji dotyczącej organizacji procesu dydaktycznego.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszym dokumentem stosuje się przepisy prawa oświatowego oraz zapisy statutu szkoły i wewnątrzszkolnych zasad oceniania.
3. Przedmiotowy System Oceniania może być modyfikowany w przypadku zmian w przepisach prawa, podstawie programowej, programie nauczania lub organizacji pracy szkoły.

Zespół nauczycieli edukacji zdrowotnej